

Motion till riksdagen 2013/14:K24

av Björn von Sydow m.fl. (S)
med anledning av skr. 2013/14:75

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa en tonnageskatt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte, som i dag, med en totalsumma.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare utan fast driftsställe i Sverige.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att sjysta villkor ska gälla och om att en nationell samordnare ska tillsättas för bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att reglerna för cabotage måste följas och om att fusket med dessa måste upphöra.

Fel! Okänt namn på

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att den holländska modellen bör prövas.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taxametrar inom taxinäringen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt ratificera ILO-konvention nr 94.

Motivering

Det finns olika sätt att mäta regeringsduglighet. Ett är att se med vilken styrka regeringen förmår att genomdriva sina förslag. Ett annat är hur man undviker att få en riksdagsmajoritet mot sig. Ett av den nuvarande minoritetsregeringens många problem är att man saknar en fast parlamentarisk majoritet att vila på när man lägger sina förslag. Ett annat är att man gång på gång har fått oönskade tillkännagivanden från en majoritet av riksdagen.

Regeringens förhållningssätt till sitt problem har genomgått olika faser. Under lång tid regerade regeringen med förnekelse av sin minoritetsposition. Genom att avstå från att lägga särpropositioner kring skatter och andra centrala ekonomiska frågor och därmed enbart regera med hjälp av budgetpropositionen kunde denna förnekelse upprätthållas. I övrigt förlitade sig regeringen på aktivt och passivt stöd av Sverigedemokraterna som i mer än åtta av tio omröstningar har följt regeringens förslag.

Detta ledde regeringen in i en uppenbar nonchalans inför de tillkännagivanden som riksdagen ändå fattade beslut om – mot regeringens vilja. När detta förhållningssätt till sist blivit ohållbart, har regeringen i stället valt att försöka fånga upp oppositionspartiernas förslag med hjälp av utredningar samt att genom utskottsskrivningar gå oppositionspartierna till mötes.

Genom denna motion vill vi särskilt uppmärksamma de tillkännagivanden som har bäring på ordning och reda i skattefrågor och på arbetsmarknaden. Den socialdemokratiska gruppen i skatteutskottet har med hjälp av partiets motsvarande grupper i arbetsmarknadsutskottet och trafikutskottet formulerat kommittémotionen 2013/14:Sk411 Ett rättfärdigt Sverige som återger våra krav på området. En särskild handlingsplan i punktform för ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden har också formulerats av Socialdemokraterna och Landsorganisationen gemensamt och presenterats offentligt.

Tillkännagivandena:

Finansdepartementet

2. Riksdagens skrivelse 2006/07:115, mom. 2, införande av tonnageskatt

Regeringen skriver att man den 24 januari 2013 beslutade att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 15 november 2014.

Våra kommentarer

Frågan har dragits i långbänk sedan regeringsskiftet 2006 trots att det har funnits underlag i form av en statlig utredning som lagt fram förslag i ärendet och tillkännagivande redan 2007. I budgetpropositionen 2008 utlovades att regeringen skulle se över frågan och när inget hände följde utskottet upp frågan genom ett yttrande till konstitutionsutskottet den 28 oktober 2008. På det sättet har frågan fortsatt medan regeringen genom olika krumbukter försökt komma ifrån den. Tusentals sjöfartsjobb har försvunnit och ett stort antal fartyg har under dessa åtta förlorade år flaggats ut. Arbetslinjen har bara gällt på land och inte till sjöss. Att regeringen under galgen har tillsatt en ny utredning gör inte att den kan undgå skarp kritik från riksdagen.

17. Riksdagens skrivelse 2011/12:163, mom. 2, om F-skatt

Regeringen skriver att Skatteverket, på regeringens uppdrag, har utvärderat den ändring av näringsbegreppet i inkomstskattelagen som riksdagen beslutade 2008. Den samlade bedömningen, som avrapporterades den 11 oktober 2013, är att effekterna på skattebördan och skattefelet är små på aggregerad nivå. Effekterna på arbetstagarnas ställning, företagandets villkor och arbetsmarknaden är obefintliga eller mycket små.

Våra kommentarer

Det måste vara enkelt att bedöma om en person ska betraktas som självständig företagare eller anställd. Ett sätt kan vara att ge antalet uppdragsgivare en större betydelse. Vi vill inte gå i debatt med enskilda myndigheter eller hur myndighetschefer uttolkar vad deras medarbetare säger. Vi vill inte heller skapa osämja mellan olika myndigheter. Men Arbetsmiljöverket skriver i sin inlägga, daterad den 3 september 2013, till Skatteverket följande (finns som bilaga i Skatteverkets rapport):

Uppfattningen inom Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelningar är att det blir fler egenföretagare i vissa branscher och att det tycks pågå en förskjutning från anställning till eget företagande. Tydligast ses detta i byggsektorn, städbranschen och åkeribranschen. I det senare fallet har inspektionen noterat att personer sagts upp från anställningar för att sedan ges uppdrag att utföra samma uppgifter som egenföretagare med F-skattsedel.

Fel! Okänt namn på

Även de fackliga organisationerna har pekat på hur ökningen av falska egenföretagare inom åkeribranschen dels har snedvridit konkurrensen vid upphandlingsförfaranden, dels att de fall det handlar om utländska transportföretag så uppfyller inte arbetsförhållandena svensk lag. Det handlar om dumpning av löner, priser för utfört arbete samt att arbetsvillkor såsom arbetstid styrs av att egenföretagaren innehar ett beroendeförhållande till en arbetsgivare.

Vi finner bl.a. mot denna bakgrund att ärendet, i varje fall i de delar som ligger utanför Skatteverkets kompetensområde, har utretts mindre väl och att uppdraget därför kvarstår.

18. Betänkande 2011/12:SkU13 Allmänna motioner om inkomstskatter, mom. 2 om Öresundsavtalet

Regeringen skriver att det för närvarande slutförs en ekonomisk utvärdering av det särskilda avtal mellan Sverige och Danmark från 2003 som reglerar kompensationen för förlorade skatteintäkter för personer som arbetspendlar mellan länderna, den s.k. utjämningsordningen. Utvärderingen genomförs gemensamt av Finansdepartementet och danska Skatteministeriet. Först när utvärderingen är klar kan ställning tas till om det utjämningsbelopp som överförs från Danmark till Sverige är tillräckligt stort.

Våra kommentarer

De analyser som tidigare har gjorts av Skatteverket, Statskontoret, Skatteutjämningskommittén och en del andra visar att avtalet är otroligt ofördelaktigt för Sverige. Tumregeln uppges ungefär vara den att för en person som bor i Sverige och jobbar i Danmark får Sverige in 8 kronor per hundralapp, och åt andra hållet skickar Sverige 24 kronor till Danmark. Skatteutjämningskommittén uppmanade regeringen att omförhandla avtalet och försöka hitta en uppgörelse där man identifierar i vilken kommun de här gränspendlarna bor och var de jobbar för att på det viset få skattepengarna direkt till den kommun som berörs och inte omvägen via skatteutjämningsystemet, så som det är i dag. Regeringen har misskött frågan.

24. Betänkande 2012/13:SkU14, mom. 2 om personalliggare i byggbranschen

Regeringen skriver att man den 16 januari 2013 har gett en utredare i uppdrag att utreda hur ett kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Uppdraget ska vara redovisat senast den 31 januari 2014. När det gäller generella månadsuppgifter har regeringen bedömt att det inte är lämpligt att införa regler om månatliga kontrolluppgifter baserade på Månadsuppgiftsutredningens förslag.

Våra kommentarer

Regeringen presenterade i december 2012 ett förslag om personalliggare för tvätteribranschen (prop. 2012/13:34) som behandlades i januari 2013. I den

föregående departementspromemorian Närvaroliggare och kontrollbesök (Ds 2009:43) hade detta även föreslagits för byggbranschen.

Ett enigt utskott tillstyrkte regeringens förslag om personalliggare för tvätteribranschen men när det gällde byggbranschen föreslog utskottet (S, MP, SD, V) ett tillkännagivande om att regeringen skulle återkomma till riksdagen med ett förslag om personalliggare för byggbranschen i så god tid att det kan träda i kraft under 2013 och ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter med ikraftträdande den 1 januari 2014.

En proposition om månadsuppgifter annonserades i regeringens propositionsförteckning för våren 2013 men avskrevs sedan. Med ett års fördröjning tillsattes en ny utredning om personalliggare i byggbranschen.

41. Betänkande 2012/13:SkU32, mom. 2 om kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftställe i Sverige

Regeringen skriver att man har gett Skatteverket i uppdrag att göra en fördjupad analys och presentera ett bredare underlag för sitt förslag att näringsidkare ska omfattas av kravet på kassaregister trots att inkomsten från den aktuella försäljningen inte härrör från ett fast driftställe i Sverige. Uppdraget ska redovisas till Finansdepartementet senast den 15 december 2014.

Våra kommentarer

I maj 2013 presenterade regeringen proposition 2012/13: 129 Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen. Genom en ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) slopas det generella undantaget från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandeln. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet reserverade sig då till förmån för ett yrkande att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om företag har fast driftställe i Sverige eller ej. Frågan om de utländska näringsidkarna undveks och nonchalerades av regeringen redan från början.

Näringsdepartementet

32. nr 228 Betänkande 2012/13:TU16 Motioner från den allmänna motionstiden

Yrkestrafik- och taxifrågor, mom. 4 om konkurrensvillkoren inom yrkestrafiken

Den 30 maj 2013 uppdrog regeringen åt Transportstyrelsen att senast den 1 mars 2014 redovisa fördjupade analyser om bl.a. konkurrensvillkoren inom yrkestrafiken på väg ur ett bredare perspektiv. I uppdraget ingår att inventera exempel på hur andra medlemsländer löst och hanterat frågeställningen. Ärendet bereds vidare.

Fel! Okänt namn nå

Mom. 6 om åtgärder mot illegal verksamhet i åkeribranschen

Den 8 mars 2012 beslutade regeringen om ett uppdrag till Transportstyrelsen och Rikspolisstyrelsen om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. Myndigheterna redovisade uppdraget i en rapport den 8 mars 2013. Rapporten har remissbehandlats. Den 30 maj 2013 uppdrog regeringen åt Transportstyrelsen att senast den 1 mars 2014 redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg.

Våra kommentarer

Det ska vara sjysta, konkurrensneutrala villkor inom åkerinäringen; problemen har länge varit kända inom branschen och påtalas av såväl åkeribranschen som Transportarbetarförbundet. Regeringen har väntat in i det sista med att vilja göra något. Någon eventuell proposition byggd på Transportstyrelsens förslag kommer inte att kunna behandlas av riksdagen innan sommaruppehållet. Vi socialdemokrater är beredda att införa den holländska modellen för åkerinäringen, vilket innebär att chaufförerna i regel ska vara anställda av det åkeri de kör för. Regeringens passivitet har inneburit åtta förlorade år för åkeribranschen och arbetsvillkoren på vägarna. En sund utveckling i åkeribranschen är även en förutsättning för att kunna arbeta mer aktivt med att minska lastbilstransporternas klimatpåverkan.

Mom. 13 om obligatoriska redovisningscentraler

Den 28 oktober 2013 remitterades departementspromemorian Redovisningscentraler för taxi (Ds 2013:66). Remisstiden gick ut den 31 januari 2014. Arbetet med att ta fram en lagrådsremiss om redovisningscentraler för taxi har påbörjats och beräknas vara avslutat i mars 2014. En proposition är planerad att överlämnas till riksdagen i april 2014.

Våra kommentarer

För att framgångsrikt slutföra arbetet mot skattefusk i taxibranschen behövs redovisningscentraler till vilka köruppdrag och ersättningar rapporteras. Dagens beställningscentraler kan sköta denna funktion. Krav på anslutning till redovisningscentral skrivs in som villkor för taxitillstånd. Precis som i fråga om certifierade kassaregister ska en övergångsperiod förbereda införandet. Skatteverket har i en hemställan till regeringen den 4 november 2010 begärt att obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) införs och Riksdagsmajoriteten krävde också detta våren 2012 men regeringen har oavbrutet dragit ut på frågan. Någon lagrådsremiss om obligatoriska redovisningscentraler har ännu inte syns till sent i mars 2014. En eventuell proposition kommer inte att kunna behandlas av riksdagen innan sommaruppehållet. Det finns ett stort tryck från både Transportarbetareförbundet, Taxiförbundet och besöksnäringen i Sverige att redovisningscentraler ska införas. Dagens kaos på taximarknaden innebär svårigheter för seriösa taxibolag och är även ett stort problem för bilden av Sverige som turist- och affärsreseland.

Mom. 14 om översyn av taxibranschen

Den 30 maj 2013 uppdrog regeringen åt Transportstyrelsen att senast den 1 mars 2014 redovisa fördjupade analyser om bl.a. taxiverksamheten som helhet och om pågående och planerade åtgärder kan lösa de samlade problem som förekommer och vid behov föreslå ytterligare åtgärder som lösning på kvarstående problem.

Våra kommentarer

Taxibranschen i storstäderna präglas i dag av kaos. Oseriösa taxiåkare som till och med använder namn som är förvillande lika de seriösa bolagens namn lurar ovetande kunder till otrygga resor till höga priser. De oseriösa taxibolagen är i förlängningen ett hot mot Sverige som besöks- och affärsland. Turister och affärsresenärer som blivit lurade till att betala ett kraftigt överpris för sin taxiresa kan få sin upplevelse av Sverige förstörd för alltid.

Taxibranschen skulle för länge sedan ha setts över med koppling till kravet på redovisningscentraler.

Arbetsmarknadsdepartementet

2. nr 174 Arbetsrätt. Betänkande 2005/06:AU3 Motioner från allmänna motionstiden, mom. 15 om ILO:s konvention nr 94

Frågan om en ratificering av ILO:s konvention nr 94 är förenlig med Sveriges åtaganden (skr. 2013/14:75 Arbetsmarknadsdepartementet s. 152).

Våra kommentarer

Vi socialdemokrater har krävt att lex Laval rivs upp så att kollektivavtalsenliga löne- och anställningsvillkor gäller för alla som jobbar i Sverige. Det ska inte spela någon roll från vilket land arbetstagaren kommer eller var arbetsgivare är registrerad. Oseriösa företag och företagare som inte betalar avtalsenliga löner eller som på andra sätt diskriminerar löntagare som arbetar i Sverige ska inte ha fördelar av att utöva illojal konkurrens. Alla utländska företag som är verksamma i Sverige ska registrera sig här. Det måste finnas en fysisk eller juridisk person att ställa till svars. Kollektivavtal ska kunna tecknas med företrädare med rättskapacitet. Arbetstagare från tredjeländer måste försäkras kollektivavtalsenliga arbetsvillkor.

Att omedelbart ratificera ILO:s konventionen nr 94 vore en god början på att återställa ordning och reda på svensk arbetsmarknad.

Stockholm den 1 april 2014

Björn von Sydow (S)

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Hans Ekström (S)

Hans Hoff (S)

Phia Andersson (S)

Billy Gustafsson (S)

Marie Granlund (S)